VÝZVA VŠEM VLASTNÍKŮM LESA

Městský úřad Svitavy, jako orgán státní správy lesů (dále jen správní orgán) místně a věcně příslušný, vydává s ohledem na dlouhodobé dopady kůrovcové kalamity z let 2019–2023, proběhlé vysoce teplé léto, velké sucho a na aktuální podzimní období tuto urgentní výzvu:

Boj s kůrovcem nekončí. Poučme se z kalamitních let!

Extrémní kůrovcová kalamita, která v letech 2015–2023 drtivě zasáhla české lesy včetně Svitavska, sice po odeznění nejhorších vln zeslábla, ale nebezpečí zdaleka nepominulo. Šíření kůrovce v naší oblasti může pokračovat. Podzimní měsíce jsou naprosto klíčovým obdobím, kdy můžeme efektivně zabránit tomu, aby brouk na jaře příštího roku opět masivně udeřil.

Zkušenosti z minulých let jasně ukázaly, že včasný a koordinovaný zásah má smysl. Vzhledem k tomu, že významná část lesů na Svitavsku je stále zelená, máme odpovědnost a šanci zbývající porosty zachránit. Státní správa lesů proto všem vlastníkům lesů důrazně doporučuje dodržovat následující kůrovcové desatero:

1. PODZIMNÍ MONITORING JE ZÁKLAD

Nepodceňujte situaci. Všechny smrkové porosty starší 30 let jsou trvale ohrožené. Právě teď na podzim je nutné lesy detailně projít a vyhledávat stromy napadené posledními letními generacemi brouka. Zkontrolujte i zdánlivě zdravé stromy na okrajích dřívějších ohnisek.

2. VYUŽIJTE PODZIM K NÁPRAVĚ CHYB A SANACI

Nečekejte na jaro. Do začátku jarního rojení (v závislosti na teplotách zhruba duben–květen) musíte z lesa odstranit a asanovat veškeré rozpoznané kůrovcové stromy. Hledejte typické příznaky: hnědé drtinky na šupinách kůry a patách kmenů, rezavějící koruny nebo opadávající zelené jehličí. Jednejte okamžitě, jakmile brouka sami nebo za pomoci svého odborného lesního hospodáře (OLH) odhalíte.

3. ZAMEZTE ŠÍŘENÍ

Kůrovec nerespektuje vlastnické hranice. Jeden zanedbaný strom může v příští sezoně znamenat stovky dalších napadených stromů u vás i u sousedů. Dříví z nahodilých těžeb zpracovávejte neprodleně a průběžně. Pamatujte, že pouhé pokácení nestačí – pokud je brouk pod kůrou, je nutná okamžitá mechanická nebo chemická asanace, případně v krajní nouzi rychlý odvoz z lesa.

4. ODSTRAŇTE KŮROVCOVÉ SOUŠE

Zpracujte rovněž kůrovcové souše (suché stromy, ze kterých brouk již vylétl). Výjimky z minulých let, které umožňovaly odklad jejich těžby, již dávno neplatí. Tyto stromy je nutné bezodkladně vytěžit v souladu se zákonem o lesích. Opatřením chráníte nejen zdraví lesa, ale i osobní bezpečnost svou a všech jeho návštěvníků před pádem suchých stromů.

5. NEVZDÁVEJTE SE, STÁLE JE O CO BOJOVAT

Značná část našich lesů zůstává zelená. Pokud budeme všichni jednat zodpovědně a potáhneme za jeden provaz, dokážeme zbývající porosty na Svitavsku uchránit před osudem kompletně kůrovcem zničených kalamitních oblastí z let 2015–2023.

6. PLÁNUJTE KAPACITY A TĚŽTE PRŮBĚŽNĚ

Nečekejte se zpracováním kůrovcového dřeva, až ho „bude víc a vyplatí se pozvat techniku". Zajištění těžební firmy nebo samovýroby nějakou dobu trvá. Otálením riskujete, že brouk může dokončit vývoj a napadne další porosty. Odstraňujte napadenou hmotu průběžně a s dostatečným předstihem.

7. JEDNEJTE ZODPOVĚDNĚ

Každý vlastník lesa má zákonnou povinnost zamezit šíření lesních škůdců. Za nečinnost a zanedbání ochrany lesa jsou udělovány přísné finanční postihy. Správní orgán může uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč. Neriskujte pokuty, buďte aktivní.

8. ÚZCE SPOLUPRACUJTE SE SVÝM OLH

Pravidelně konzultujte stav lesa se svým odborným lesním hospodářem. Dbejte jeho rad, odborných pokynů a striktně respektujte jím stanovené termíny. Jeho pomoc je pro úspěšné zvládnutí ochrany lesa klíčová.

9. POSTUPUJTE HOSPODÁRNĚ

Sledujte aktuální vývoj trhu a ceny dříví. Včasným zásahem a prodejem ještě kvalitního kůrovcového dřeva (předtím, než zaschne a znehodnotí se) chráníte svůj majetek a minimalizujete ekonomické ztráty.

10. ZALESŇUJTE S ROZVAHOU A PŘEDSTIHEM

Průběžně obnovujte všechny vzniklé holiny. Přestože je lhůta pro zalesnění holin legislativně prodloužena na 5 let od jejich vzniku, doporučujeme na konec této lhůty nečekat. Starší holiny masivně zarůstají buření, která odčerpává živiny z humusu a výrazně prodražuje následnou péči o sazenice. Výsadbu plánujte dopředu, abyste si včas zajistili vhodný sadební materiál, kterého nemusí být vždy dostatek. Volbu dřevinné skladby s ohledem na klimatickou změnu vždy konzultujte s vaším OLH.

Městské a obecní úřady zdvořile žádáme o spolupráci a o zveřejnění výše uvedeného textu způsobem v místě obvyklým, např.: místním rozhlasem, ústní nebo písemnou formou (např.: opakovaně v místním tisku, vyvěšením na úřední desce, e-mailem...).